

Yttrande över En annan och en andra chans - ett komvux i tiden

Dnr 3483-18

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Sammanfattning

”En andra och en annan chans” är ett slutbetänkande som tar ett nytt och kraftigt grepp om kommunal vuxenutbildning. Utifrån det regionala perspektivet är följande beslutsförslag i utredningen särskilt viktiga:

- Att målformuleringen för Komvux förtydligas så att det framgår att kommunal vuxenutbildning även utgör en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen. (kap 4).
- Att Skollagens 20 kap.2§ som anger att den som fått *minst* utbildning ska prioriteras, ändras till att den med *störst behov* av utbildning ska prioriteras (kap 5).
- Att komvux och sårvux föreslås bli en naturlig del av skolväsendet för att skapa en mer sammanhållen vuxenutbildning (kap 9).
- Att fortsätta utveckla samverkan kring regionalt yrkesvux mellan kommuner, branscher, regionalt utvecklingsansvarig och Arbetsförmedlingen (kap 11).

Region Norrbotten saknar i utredningen beslutsförslag kring ändringar av utformningen av statsbidraget för regionalt yrkesvux. Kravet på medfinansiering från kommunernas sida skapar hinder för många små kommuner i till exempel Norrbotten.

Ärendet

Den kommunala vuxenutbildningen, komvux, är ett viktigt verktyg för att möta utmaningarna med kompetensförsörjningen. Komvux har expanderat kraftigt under senare år och omsluter idag fler elever än gymnasieskolan.

I Norrbotten präglas näringslivet av en hög produktionstakt, vilket gör oss konkurrensutsatta och medför höga krav på kompetensväxling och möjligheter till livslångt lärande. Samma krav och möjligheter är också viktiga faktorer för att bryta Norrbottens könssegregerade arbetsmarknad. En flexibel och samverkande kommunal vuxenutbildning i hela länet är en nyckel till flera av utmaningarna med kompetensförsörjningen.

Utredningen har haft i uppdrag att undersöka behovet av förändringar i regleringen av vuxenutbildningen, huvudsakligen när det gäller kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (sårvux).

Utredningens förslag i stort:

- Skollagen ändras och förtydligar att komvux inte enbart stödjer vuxnas lärande, utan även är en bas för arbetslivets kompetensförsörjning. Dagens målformulering är skriven utifrån ett rent individperspektiv (kapitel 4).
- Urvalsreglerna ändras för komvuxstudier på gymnasial nivå. Den som har störst behov utifrån etablering på arbetsmarknaden, pågående yrkesverksamhet eller planerat yrkesval ska prioriteras framför den med kort utbildning (kapitel 5)
- Särvox, för personer med intellektuell funktionsnedsättning, blir del av komvux och kallas ”kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning” Det skapar en mer sammanhållen vuxenutbildning som har förmåga att möta och hantera flera politikområdets behov (kapitel 9)
- Att fortsätta utveckla samverkan kring regionalt yrkesvux; mellan kommuner, mellan kommungrupper och branscher samt utveckla samråden mellan kommuner, regionalt tillväxtansvarig och Arbetsförmedlingen. Gemensamt samverkansavtal blir krav för kommuner som söker statsbidrag för regionalt yrkesvux (kapitel 11)
- Kompetensutvecklingen stärks inom ämnesdidaktik och vuxnas lärande för professionen, stärkt kunskap om vuxnas lärande genom forskning, samt vuxenutbildning som profilering inom lärarutbildning (kapitel 10)
- Betygsskalan på grundläggande nivå förenklas, från sex till tre nivåer, (kapitel 6)
- De sex högskoleförberedande programmen slås ihop till tre bredare områden. Ett bredare komvuxarbete ersätter programspecifikt gymnasiearbete (kapitel 7)
- Betygsrätt införs som krav för enskilda anordnare som bedriver vuxenutbildning på entreprenad (kapitel 8).

2017 trädde förordningen om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, ”regionalt yrkesvux”, i kraft. För att erhålla statsbidrag för regionalt yrkesvux ska minst tre kommuner samverka. De samverkande kommunerna ska planera utbudet efter samråd med regionalt utvecklingsansvariga i länet och med Arbetsförmedlingen. Utbildningen ska också planeras och bedrivs under medverkan av arbetslivet.

Under denna utrednings arbete har förordningen tillämpats i drygt ett år. Trots den relativt korta tiden har SKL genom en kommunenkät om regionalt yrkesvux 2018 bland annat uppmärksammat att kraven på medfinansiering från kommunerna begränsar användningen av statsbidraget, särskilt för små kommuner. Det hade varit önskvärt att utredningen lagt förslag om en ändrad fördelningsmodell samt möjligheter att användadelar av statsbidraget för olika stödinsatser. Utredningen tar upp SKL:s skrivelse men menar att det inte ingått i det direkta uppdraget, som handlar om samverkan.

Bilagor:

Remissyttrande
Kommunenkät om regionalt yrkesvux 2018, SKL
[Betänkandet SOU 2018:71](#)

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör